

С Т А Т У Т

ВІДЗНАКИ

"З А Л І З Н И Й Х Р Е С Т"

6. XII. 1919 - 6. V. 1920.

ТИМЧАСОВО ЗАТВЕРДЖЕНО.
19-го жовтня 1920 р.

Головний отаман військ У.Н.Р. П е т л ю р а.

В І Д З Н А К И "ЗАЛІЗНОГО ХРЕСТА"

за похід і бої з 6-го грудня 1919 року по 6-те травня 1920 року.

I. Загальні положення.

1. Відзнака Залізного Хреста встановлюється для того, щоб зберегти в пам'яті нащадків згадку про славетний боєвий похід в запідля ворога Української Армії в період від 6-го грудня 1919 року й до 6-го травня 1920 року.
2. Відзнака Залізного Хреста мусить бути для всіх однакова.
3. Сестри-жалібниці, фельдшариці й інші особи, жінки медичного персоналу, отримувть жетон /такий же Хрест, але зменшений у три рази, який носить в розетці жовто-блакитного кольору/; жетон дає права і привілей такі, як і відзнака Залізного Хреста.
4. Відзнака Залізного Хреста й жетон носить на грудях з лівого боку.
5. На кожній відзнаці й жетоні /окремо/ є черга.

II. Порядок нагороди.

1. Відзнака дається по затвердженні Радою Залізного Хреста:
 - а/ всім хто брав участь в поході з 6-го грудня 1919 року й до 6-го травня 1920 року, які не заплямували козацької честі ганебними вчинками і зараз знаходяться в частинах,
 - б/ особам, що залишилися під час походу по раненню або хворобі,
 - в/ забитим в боях, або помершим від ран чи хвороби.
 - г/ воjakам /старшинам, підстаршинам, козакам, військовим лікарям, військовим урядовцям чоловічої й жіночої статі, фельдшерцям і іншим особам медичного персоналу/, які чи то індивідуально чи в складі окремих /самодільних/ військових відділів, установ і інституцій, оформованих за регулярним принципом на теренах України з воjakів Українського Війська, вклучилися до складових частин Української Армії після 6 грудня 1919 року й своїми особистими бойовими заслугами спричинилися до успішного закінчення зимового походу, при умові, однак, що вони переш вклученням до Армії не заплямували козацької честі ганебними вчинками;
 - д/ всім урядовим особам, що з рамена Уряду Української Народньої Республіки перебували при вищому командному складі Української Армії й своїми чинностями державно-політичного характеру сприяли успішному проведенню зимового походу /Нак.Гол.Ком.Війська з дня 10.IX.1947 року ч.3 § 1./.

ТИМЧАСОВО ЗАТВЕРДЖУЄ.
19-го жовтня 1920 р.

Головний отаман військ У.Н.Р. П е т л ю р а.

В І Д З Н А К И "ЗАЛІЗНОГО ХРЕСТА"

за похід і бої з 6-го грудня 1919 року по 6-те травня 1920 року.

I. Загальні положення.

- 1 1. Відзнака Залізного Хреста встановлюється для того, щоб зберегти в пам'яті нащадків згадки про славетний боєвий похід в запілля ворога Української Армії в період від 6-го грудня 1919 року й до 6-го травня 1920 року.
- 2 2. Відзнака Залізного Хреста мусить бути для всіх однакова.
- 3 3. Сестри-жалібниці, фельдшариці й інші особи, жінки медичного персоналу, отримують жетон /такий же Хрест, але зменшений у три рази, який носить в розетці жовто-блакитного кольору/; жетон дає права і привілеї такі, як і відзнака Залізного Хреста.
- 4 4. Відзнака Залізного Хреста й жетон носить на грудях з лівого боку.
- 5 5. На кожній відзнаці й жетоні /окремо/ є черга.

II. Порядок нагороди.

- 6 1. Відзнака дається по затвердженні Радою Залізного Хреста:
 - а/ всім хто брав участь в поході з 6-го грудня 1919 року й до 6-го травня 1920 року, які не заплямували козацької честі ганебними вчинками і зараз знаходяться, в частинах,
 - б/ особам, що залишились підчас походу по раненню або хворобі,
 - в/ забитим в боях, або помершим від ран чи хвороби.
- 7 2. Рада складається з представників від частин, що приймали участь в поході, старшин та козаків - по одному від полку, по обранню учасників походу.
Ради для козаків збираються при дивізіях, а для старшин при штабі Армії.
- 8 3. Права ношення цієї відзнаки, а також прав і привілеїв, зазначених в статуті, позбавляються ті особи, що втратили всякі права й привілеї по суду цивільному, або військовому.
- 9 4. Особи, що мають Залізний Хрест, повинні стежити за тим, щоб жаден лицар цього Хреста не заплямував козацької честі. Кожен лицар, що зробив ганебний вчинок, притягається до відповідальности Радою по заяві хоч би одного лицаря.
- 10 5. Нагородження Радою Залізного Хреста встановленою розділом I-м відзнакою оголошується в Наказі Війську Української Народньої Республіки та втягується до послугового реєстру чи службового зошити нагородженого воїна (Нак. Гол. Ком. Війська з дня 1.7.1947 р. ч. 1 § 1.).

III. Права й привілеї нагороджених відзнакою Залізного Хреста.

- 11 1. Всі військовослужачі, які мають відзнаку Залізного Хреста, є "Лицарями Залізного Хреста".
- 12 2. Хрест носить ся увесь час, як на військовім, так і на цивільнім убранні.
- 13 3. Залізний Хрест дає право носити військове вбрання тієї частини в якій Лицар брав участь у поході за військової служби.
- 14 4. Лицарі Залізного Хреста користуються один раз правом скорочення терміну на вислугу в наступну рангу на одну третину.
- 15 5. Залізний Хрест дає право й перевагу при одержанні посад особам одного з ним рангу при всіх інших умовах.
- 16 6. Лицарі Залізного Хреста одержують у відставці додаткову пенсію в 10% по остяній посаді.
- 17 7. Залізний Хрест скорочує загальний термін на вислугу пенсії на 1 рік.
- 18 8. Залізний Хрест дає право Лицареві вступити до різних шкіл на державний кошт.
- 19 9. Діти лицарів відзнак учаться в усіх державних школах, як нижчих, так і вищих, на державний кошт.
- 20 10. Дружини Лицарів, після смерті чоловіка одержують пенсію в розмірі, яку отримували померлі чоловіки, або яка їм належала б на протязі одного року, після чого одержують пенсію на загальних підставах.
- 21 11. Діти Лицарів Залізного Хреста до повноліття по смерті батька й матері одержують пенсію на загальних підставах.
- 22 12. Сім'я забитого чи померлого під час походу Лицаря Залізного Хреста, коли він не отримав одноразової допомоги по цьому Хресту, згідно § 8, одержують одноразову допомогу в розмірі, в якому належало б небіжчику.
- 23 13. Похорони Лицарів Залізного Хреста відбуваються з військовою пошаною хоч би перед смертю вони служили й на цивільній службі або були в одставці.
- 24 14. При одержанні права ношення Хреста, одержується одночасно грамота і статут, за знання якої відповідає Лицар.
- 25 15. Військове свято відзнаки Залізного Хреста встановлюється щорічно 6-го грудня.

IV Опись відзнаки "Залізного Хреста".

26. Залізний Хрест сталевий, воронь-вороний, чотирьохконечний, простий з рівними кінцями, окрайки вузькі з жовтого металю. Насередохресті золота зоря на осередку якої на блакитному полі герб старий український золотий. До верхнього закінчення Хреста прилятоване кільце, в яке протягнуто дві булави жовтого металю, косім хрестом складені, кільце ланкою сполучається з биндою.

Відзнака Залізного Хреста носить ся на шовковій бинді /муаро/ жовто-блакитній з трьох смужок жовтих і трьох смужок блакитних. Ширина бинди 3 сантиметри.

////////////////////

У Положення про печатку відзнаки "Залізного Хреста".

27 1. Печатка кругла, впоперек має 3,5-сан. По середині має герб
У.Н.Р., а навколо українським шрифтом напис: печать Залізного Хреста
У.Н.Р.

28 2. Печатка переходується в секретаря Ради, обраного з числа
членів Ради.

Заступник Військового Міністра,
Генштабу Генерал-поручник Г а л к и н.

Начальник похідної Канцелярії
Військового Міністерства Підполковник С а д о в с ь к и й.